

Фінансується
Європейським Союзом

МІЖНАРОДНИЙ
ФОНД
ВІДРОДЖЕННЯ

ATLAS
NETWORK

ІНСТИТУТ
ЕКОНОМІЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ
ТА ПОЛІТИЧНИХ КОНСУЛЬТАЦІЙ

КИЇВСЬКА
ОБЛАСНА ДЕРЖАВНА
АДМІНІСТРАЦІЯ

Нове щомісячне опитування підприємств

Бізнес під час війни: Київська область

Січень 2024

Виконавець проєкту:	 ІНСТИТУТ ЕКОНОМІЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ ТА ПОЛІТИЧНИХ КОНСУЛЬТАЦІЙ	Громадська організація «Інститут економічних досліджень та політичних консультацій»
Партнер дослідження:	 КИЇВСЬКА ОБЛАСНА ДЕРЖАВНА АДМІНІСТРАЦІЯ	Київська обласна державна адміністрація
Фінансова підтримка:	 Фінансується Європейським Союзом	Проєкт реалізується за фінансової підтримки Європейського Союзу
	 erim Equal Rights & Independent Media	Французька неурядова організація ERIM
	 МІЖНАРОДНИЙ ФОНД ВІДРОДЖЕННЯ	Міжнародний фонд «Відродження»
	 ATLAS NETWORK	Atlas Network

Автори звіту:

Оксана Кузяків, виконавча директорка ГО «Інститут економічних досліджень та політичних консультацій», керівниця проєкту «Підтримка Громадської ініціативи «За чесну та прозору митницю»
Євген Ангел, старший науковий співробітник ГО «Інститут економічних досліджень та політичних консультацій»

Владислав Баськов, науковий співробітник ГО «Інститут економічних досліджень та політичних консультацій»

Анастасія Гулік, наукова співробітниця ГО «Інститут економічних досліджень та політичних консультацій»

Ірина Федець, старша наукова співробітниця ГО «Інститут економічних досліджень та політичних консультацій»

Публікацію створено в рамках проєкту "Екстрена підтримка громадянського суспільства та ЗМІ у відповідь на війну в Україні" за сприяння Європейського Союзу. Її зміст є виключно відповідальністю ГО "Інститут економічних досліджень та політичних консультацій" і не обов'язково відображає погляди Європейського Союзу

ГО «ІНСТИТУТ ЕКОНОМІЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ ТА ПОЛІТИЧНИХ КОНСУЛЬТАЦІЙ»

01054 Київ, Україна, вул. Рейтарська 8/5-А,

тел.: +38(044) 278-63-42; +38 (044) 278-63-60; факс: +38(044) 278-63-36

institute@ier.kyiv.ua

www.ier.com.ua

[Facebook ІЕД](#)

[Facebook За чесну та прозору митницю](#)

[Телеграм-канал «Чесна митниця»](#)

ПРО ОПИТУВАННЯ

Шановні пані та панове, представляємо вашій увазі спеціальний звіт «Бізнес під час війни: Київська область», за результатами нового щомісячного опитування підприємств.

Звіт підготовлено спільно з Департаментом економіки Київської обласної державної адміністрації.

Потреба у вичерпній інформації про економічну ситуацію є важливою для економічної політики під час війни. Для швидкого збору інформації про поточний стан економіки на рівні підприємства Інститут економічних досліджень та політичних консультацій проводить щомісячне опитування підприємств із застосуванням підходу кон'юнктурних досліджень (або Business Tendency Survey). Методологію розроблено для оцінки ситуації з «базового рівня» — суджень та очікувань основних економічних агентів – підприємців та керівників підприємств.

Дослідження створено в рамках проекту "Екстрена підтримка громадянського суспільства та ЗМІ у відповідь на війну в Україні" за сприяння Європейського Союзу. Його зміст є виключно відповідальністю ГО "Інститут економічних досліджень та політичних консультацій" і не обов'язково відображає погляди Європейського Союзу

При формуванні панельної вибірки використано аналітичну систему YouControl (<https://youcontrol.com.ua/>).

Зміст

ЩОМІСЯЧНЕ ОПИТУВАННЯ ПІДПРИЄМСТВ.....	4
СТИСЛО ПРО ГОЛОВНЕ.....	4
ЗАГАЛЬНІ ПОКАЗНИКИ ДІЛОВОГО КЛІМАТУ ТА КОН'ЮНКТУРИ	4
ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНА СИТУАЦІЯ НА ПІДПРИЄМСТВІ	4
ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНА СИТУАЦІЯ НА ПІДПРИЄМСТВІ В ПОРІВНЯННІ З АНАЛОГІЧНИМ	5
ПЕРІОДОМ МИНУЛОГО РОКУ	5
ПЛАНИ ЩОДО РОЗШИРЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ НА НАСТУПНІ ДВА РОКИ	5
ЗАГАЛЬНОЕКОНОМІЧНЕ СЕРЕДОВИЩЕ	6
ВИРОБНИЦТВО.....	6
ПОПИТ ТА РЕАЛІЗАЦІЯ.....	7
ЗАБОРГОВАНOSTІ	7
ЗАЙНЯТІСТЬ.....	8
СПЕЦІАЛЬНА ЧАСТИНА ОПИТУВАННЯ.....	10
ПРОБЛЕМИ ВЕДЕННЯ БІЗНЕСУ ПІД ЧАС ВІЙНИ	10
ВПЛИВ ВІЙНИ НА ЗАВАНТАЖЕННЯ ВИРОБНИЧИХ ПОТУЖНОСТЕЙ ПІДПРИЄМСТВА	11
ВПЛИВ ВІЙНИ НА ЕКСПОРТНУ ДІЯЛЬНІСТЬ ПІДПРИЄМСТВ.....	11
ДЕРЖАВНА ПОЛІТИКА	12
Оцінка державної політики з підтримки бізнесу.....	12
ВИБІРКА	13

ЩОМІСЯЧНЕ ОПИТУВАННЯ ПІДПРИЄМСТВ

Бізнес Київської області під час війни

СТИСЛО ПРО ГОЛОВНЕ

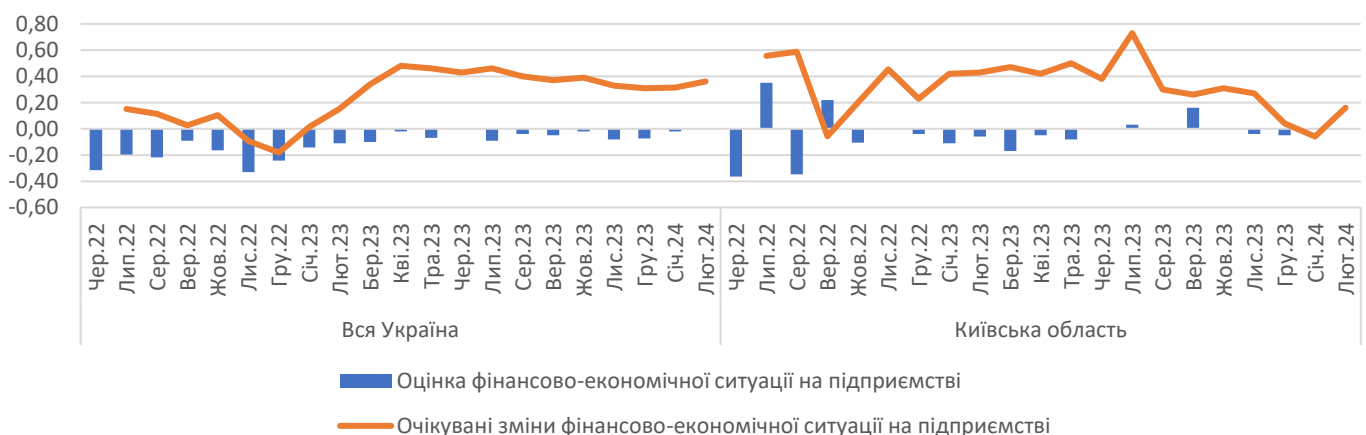
У січні 2024 року оцінки фінансово-економічної ситуації та загальноекономічного середовища покращились і для області, і загалом по країні. Водночас, прогнози щодо піврічної перспективи для області, незважаючи на суттєве покращення значень, залишаються вдвічі нижчими ніж загалом по країні, де також спостерігається незначне покращення показників. Динаміка відновлення в порівнянні з аналогічним періодом минулого року для області погіршилась і для області, і загалом по країні. Очікування щодо дворічних перспектив для області погіршилися, тоді як загалом по країні значення покращились. На відміну від загальноукраїнських показників, за якими спостерігається суттєве погіршення виробничих результатів та відсутні різкі зміни щодо очікувань на короткострокову перспективу, результати по області значно покращились, хоча в перспективі на три місяці очікується погіршення показників по області. Темпи скорочення зайнятості сповільнились по області, на відміну від загальноукраїнських показників. Водночас, спостерігається зростання труднощів у пошуку кваліфікованих працівників як по області, так і загалом по країні.

ЗАГАЛЬНІ ПОКАЗНИКИ ДІЛОВОГО КЛІМАТУ ТА КОН'ЮНКТУРИ

ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНА СИТУАЦІЯ НА ПІДПРИЄМСТВІ

- Оцінки фінансово-економічної ситуації Київщини незначним чином перевищують загальноукраїнські показники, водночас, в обох випадках спостерігається незначне покращення значень. Індекс поточної фінансово-економічної ситуації в січні збільшився з -0,05 до нуля, що незначним чином перевищує загальноукраїнський показник, який збільшився із -0,07 до -0,02. У відсотковому розподілі для області це означає відсутність як позитивних, так і негативних оцінок, а загалом по Україні спостерігається переважання негативних оцінок над позитивними.

Рис. 1. Фінансово-економічна ситуація на підприємстві зараз і очікування на 6 місяців, індекси

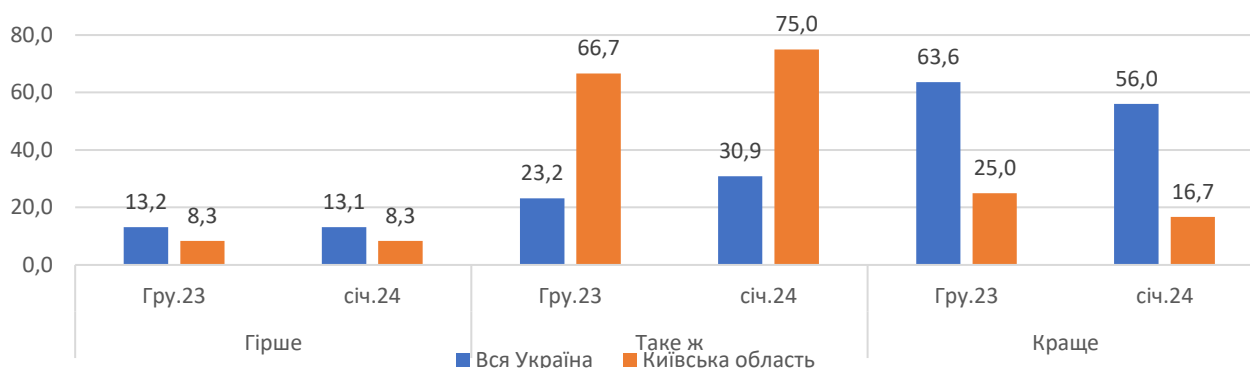
- Прогнози підприємців Київщини на майбутні пів року суттєво покращились, хоча значення залишається нижчим за загальноукраїнський показник, для якого також спостерігається незначне покращення значень. Значення індексу очікуваних змін фінансово-економічної ситуації на підприємстві для області збільшилось із -0,06 до 0,16. Це сталося через значні позитивні зміни в частці оптимістів, відсоток яких збільшився з нуля до 21,1%. Водночас, відсоток песимістів суттєво не змінився та становить 5,3% (був 6,3%). Для порівняння, загалом по Україні індекс очікувань збільшився з 0,31 до 0,36.

- Серед підприємців Київщини зменшилась частка тих, хто не зміг дати прогноз на наступні шість місяців (із 23,8% до 5%), а загалом по Україні цей відсоток суттєво не змінився та становить 13,6% (був 13,8%).

ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНА СИТУАЦІЯ НА ПІДПРИЄМСТВІ В ПОРІВНЯННІ З АНАЛОГІЧНИМ ПЕРІОДОМ МИНУЛОГО РОКУ

- Динаміка відновлення фінансово-економічної ситуації порівняно з тим, що було рік тому, уповільнилась як по області, так і загалом по країні. У відсотковому розподілі і загалом по країні, і для області частка тих, у кого ситуація є гіршою, ніж була рік тому, не змінилась. Водночас, за рахунок зменшення частки тих, у кого ситуація стала краще, збільшилась частка тих, у кого ситуація не змінилась.

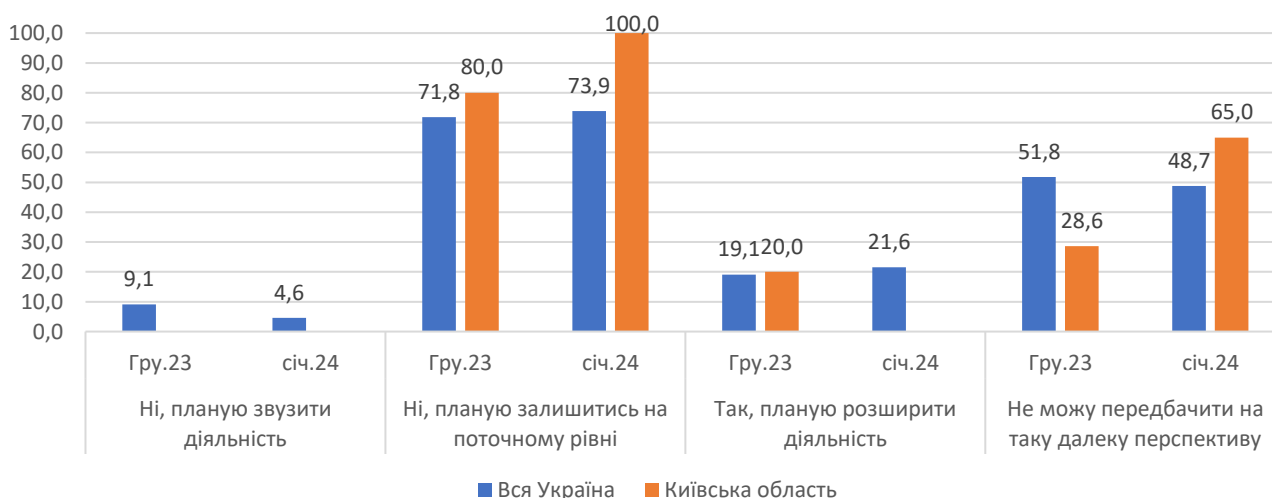
Рис. 2. Як Ви оцінюєте фінансово-економічне становище Вашого підприємства в поточному місяці порівняно з аналогічним періодом минулого 2023 року?, % опитаних

ПЛАНИ ЩОДО РОЗШИРЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ НА НАСТУПНІ ДВА РОКИ

- Очікування щодо перспектив на наступні два роки погіршуються для області, але покращились загалом по країні. У відсотковому розподілі, по області відсутня і частка тих, хто планує розширюватись, і частка тих, хто планує звужити діяльність. Для порівняння, на рівні країни суттєво зменшилась частка «песимістів», які планують звужити діяльність.
- Рівень невизначеності в довгостроковій перспективі для області суттєво зріс, водночас загальноукраїнський показник зменшився після того, як два місяці залишався без змін.

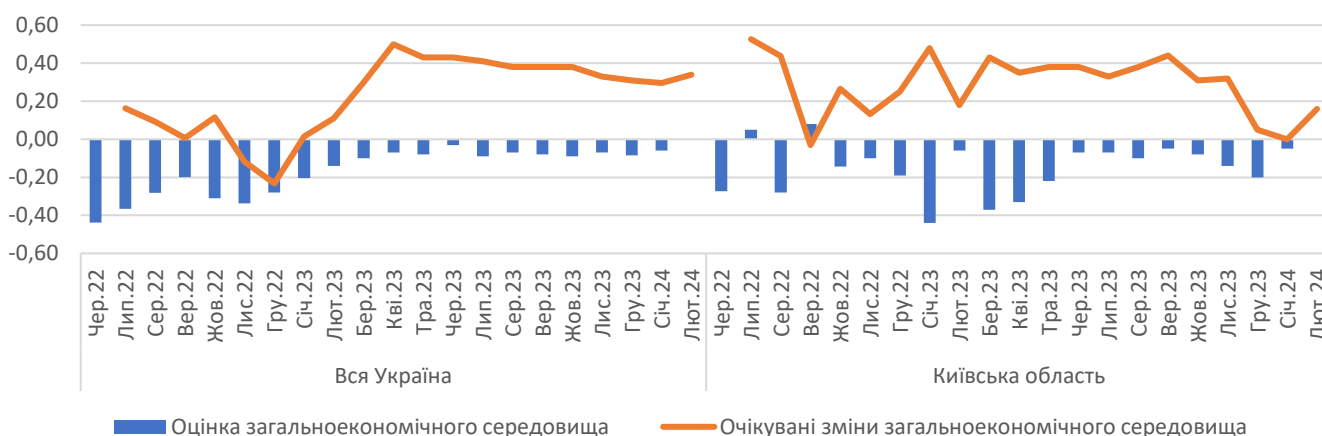
Рис. 3. Чи плануєте Ви розширити діяльність свого підприємства протягом найближчих двох років?, % опитаних

ЗАГАЛЬНОЕКОНОМІЧНЕ СЕРЕДОВИЩЕ

- У Київській області поточні оцінки суттєво покращились після двомісячного погіршення, проте значення не надто відрізняється від загальноукраїнського, за яким показник суттєво не змінився. Відповідний індекс для регіону збільшився з -0,20 до -0,05. Це відбулось через позитивні зміни в частці «оптимістів». По області частка тих, хто дає позитивні оцінки, збільшилась із нуля до 5%. Водночас, частка тих, хто негативно оцінює загальноекономічне середовище, зменшилась удвічі, із 20,0% до 10%. На рівні країни відсоток тих, хто дає негативні оцінки, зменшився з 21,2% до 18%, тоді як відсоток тих, хто дає позитивні оцінки, залишається без суттєвих змін уже три місяці поспіль. Загальноукраїнський індекс при цьому становить -0,06 (був -0,08).
- Прогнози підприємців Київщини щодо піврічних перспектив суттєво покращились, хоча все ще залишаються нижчими за загальноукраїнські показники, за якими також спостерігається покращення значень. Індекс очікуваних змін загальноекономічного середовища для області збільшився з нуля до 0,16. На рівні країни показник збільшився з 0,31 до 0,34. Для Київської області збільшилась частка «оптимістів» (із нуля до 15,8%), та вже два місяці поспіль відсутня частка «песимістів». На рівні країни частка «оптимістів» збільшилась за рахунок зменшення «песимістів».
- Рівень невизначеності щодо загальноекономічного середовища зменшився і для області, і загалом по країні. Відсоток тих, хто не зміг дати прогноз на майбутні пів року, по області зменшився з 19% до 5%. У цілому по Україні показник зменшився із 15,1% до 13,4%.

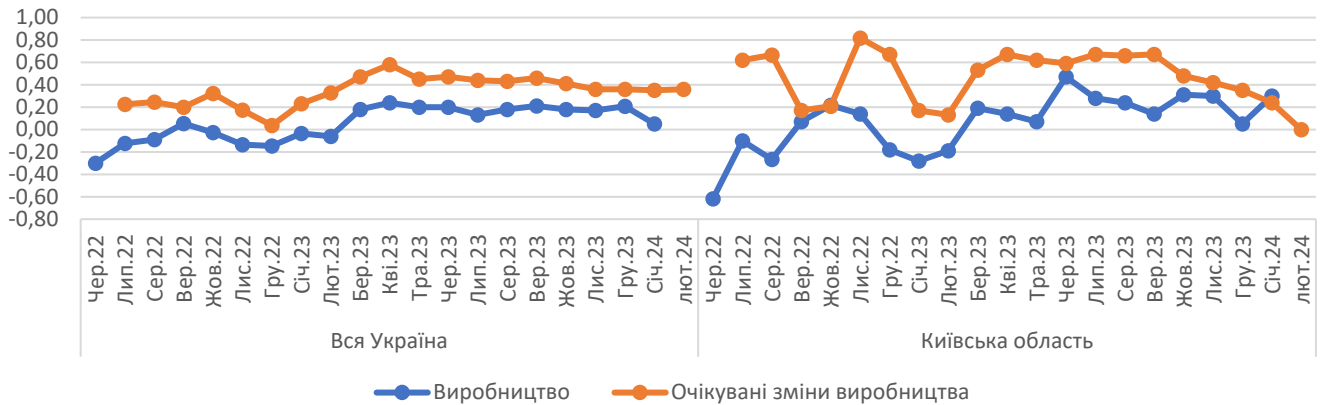
Рис. 4. Загальноекономічне середовище зараз та очікування на 6 місяців, індекси

ВИРОБНИЦТВО

- Поточні результати щодо виробництва в регіоні суттєво покращились, тоді як загалом по країні значення суттєво погіршилось. Індекс змін виробництва в грудні для Київської області збільшився з 0,05 до 0,30, повернувшись до значень жовтня - листопада. Частка підприємств області, які нарощували обсяги виробництва, збільшилась із 9,5% до 35,0%, водночас, частка тих, хто скоротив обсяги виробництва, зменшилась із 14,3% до 5,0%. На рівні країни відсоток підприємств, які нарощували виробництво, зменшився з 34,4% до 23,2%, а відсоток тих, хто його скорочував, збільшився з 16,8% до 23,2%. У результаті, індекс змін виробництва загалом по Україні зменшився з 0,21 до 0,05.
- На наступні три місяці підприємці Київщини очікують погіршення значень, показник є суттєво нижчим ніж загалом по країні, де змін не спостерігається вже чотири місяці поспіль. Індекс очікуваних змін виробництва для Київської області зменшився з 0,24 до нуля. По Україні показник становить 0,36 (був 0,35). При цьому, для області зменшилась частка оптимістів (із 28,6% до 20%), і збільшилась частка тих, хто планує скорочувати обсяги виробництва (із 4,8% до 20%).

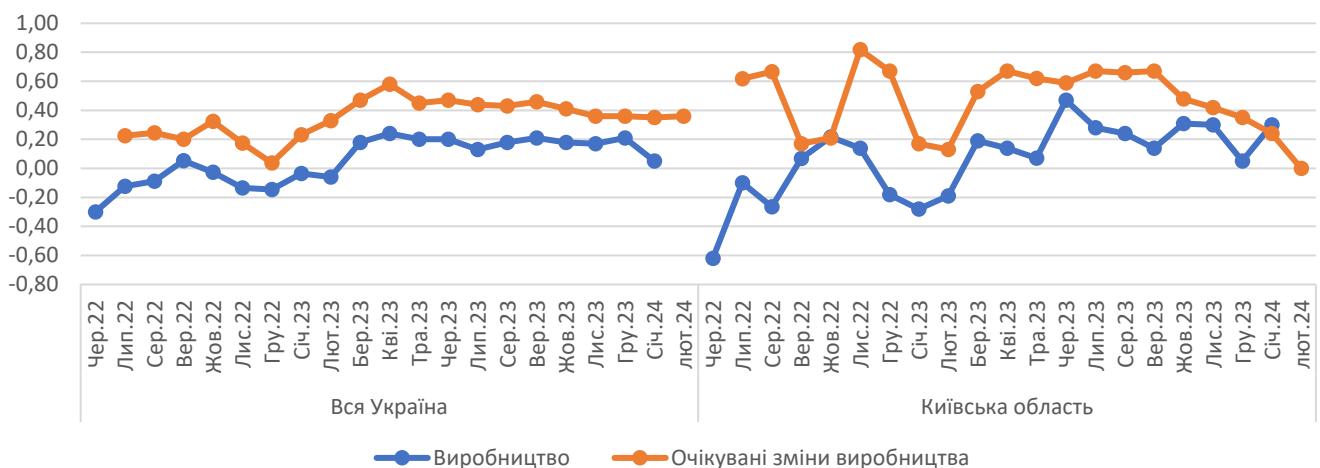
Рис. 5. Індекс змін виробництва

ПОПИТ ТА РЕАЛІЗАЦІЯ

- Оцінки попиту серед підприємств Київської області покращились та є значно вищими за загальноукраїнські значення, за якими результати погіршилися. Значення індексу змін продажів для Київської області збільшилось із 0,10 до 0,35. Для України показник зменшився з 0,24 до 0,05. При цьому, серед підприємців області збільшилась частка тих, хто нарощував обсяги продажів, із 23,8% до 40%, та зменшилась частка підприємців, які скорочували обсяги продажів, із 14,3% до 5%.
- Прогнози підприємців області щодо зростання обсягів продажів продовжують погіршуватись та залишаються суттєво нижчими за загальноукраїнські показники, які суттєво не змінюються вже кілька місяців поспіль. Індекс очікуваних змін обсягів продажів Київської області зменшився з 0,14 до 0,05. Загалом по Україні, показник становить 0,37 (був 0,35). Відсоток підприємців області, які очікують зростання обсягів продажів, зменшився з 28,6% до 20%. Водночас, частка тих, хто очікує на зменшення продажів, суттєво не змінюється три місяці поспіль.

Рис. 6. Індекс змін продажів

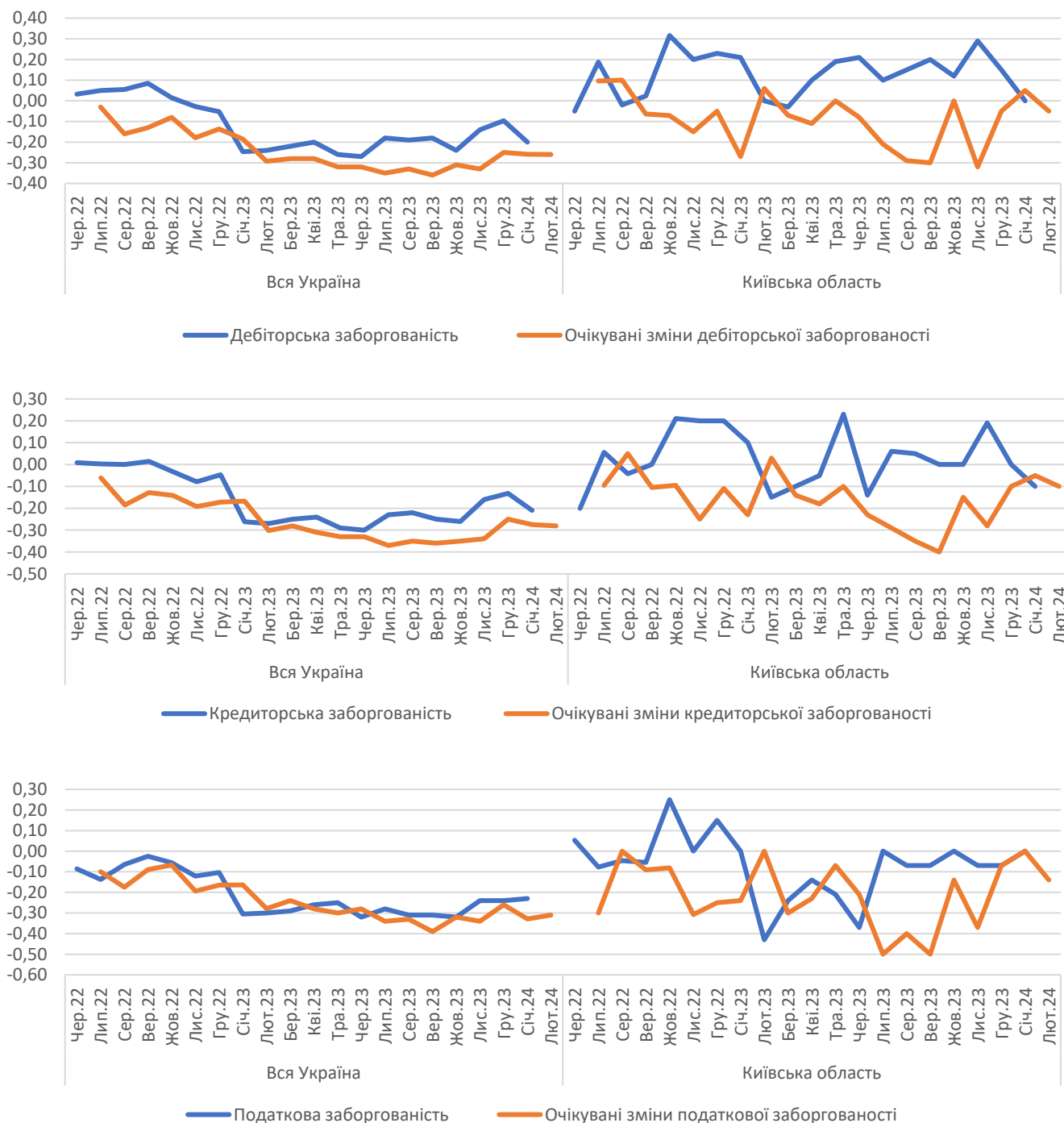

ЗАБОРГОВАНOSTІ

- Загалом по країні показники накопичення дебіторської та кредиторської заборгованостей суттєво покращились у січні порівняно з груднем. Показник податкової заборгованості чотири місяці поспіль суттєво не змінюється. Водночас, по області спостерігається покращення значень дебіторської та кредиторської заборгованостей. Показник податкової заборгованості дещо погіршився в порівнянні з попереднім місяцем.

- У тримісячній перспективі по країні не очікується суттєвих змін для всіх видів заборгованостей. **Водночас, по області очікується покращення показників за всіма видами заборгованостей.**

Рис. 7. Індекси змін заборгованостей

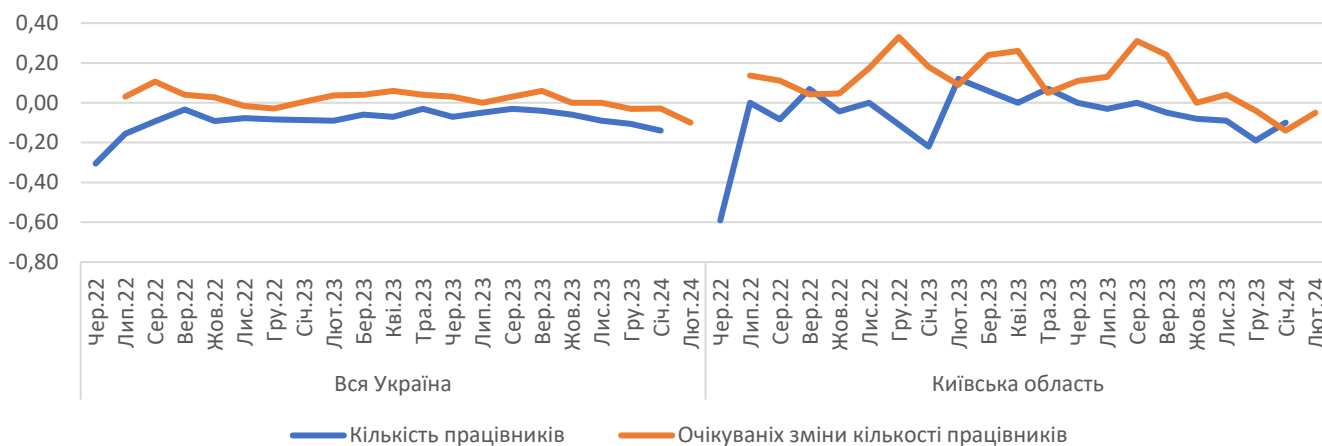

ЗАЙНЯТІСТЬ

- У січні темпи скорочення зайнятості сповільнились для області на відміну від загальноукраїнських значень, за якими спостерігається поступове погіршення показника. Значення індексу змін кількості працівників для регіону збільшилось із -0,19 до -0,10. Частка тих, хто збільшував кількість працівників, відсутня вже кілька місяців поспіль, тоді як частка тих, хто їх скоротив, зменшилась із 19,0% до 10%. У загальноукраїнському вимірі індекс зменшився з -0,11 до -0,14.

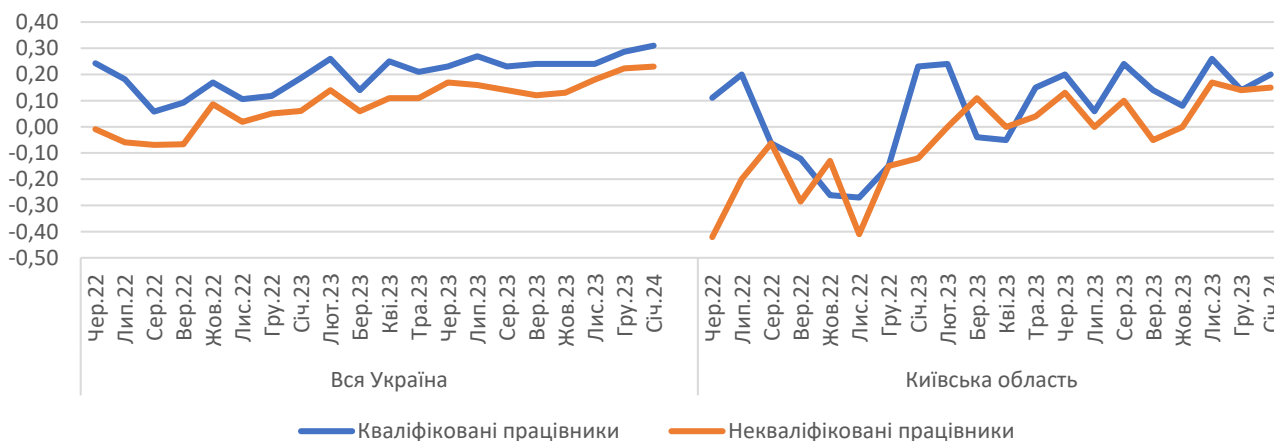
- **У перспективі на три місяці очікується збільшення показника в регіоні, тоді як загалом по країні показник і далі знижується.** Індекс очікуваних змін кількості працівників для Київської області збільшився з -0,14 до -0,05. На рівні країни показник очікувань зменшився з -0,03 до -0,10.

Рис. 8. Індекс змін кількості працівників

І по області, і загалом по країні труднощі в пошуку кваліфікованих працівників збільшились, тоді як значення для некваліфікованих працівників суттєво не змінилися. Індекс пошуку кваліфікованих працівників для Київської області збільшився з 0,14 до 0,20. При цьому, відсоток тих, кому важко шукати кваліфікованих працівників (20,0%), перевищує відсоток тих, кому легко знайти таких працівників (по області частка таких відсутня). Загальноукраїнський показник збільшився з 0,29 до 0,31. Індекс пошуку некваліфікованих працівників для Київської області становить 0,15 (був 0,14). У відсотковому розподілі зменшилась і частка тих, хто відчуває труднощі в їх пошуку, із 19,0% до 15%, і частка тих, кому таких працівників шукати легше, із 4,8% до нуля. Загальноукраїнський показник становить 0,23 (був 0,22).

Рис. 9. Індекс змін працівників (кваліфіковані/некваліфіковані працівники)

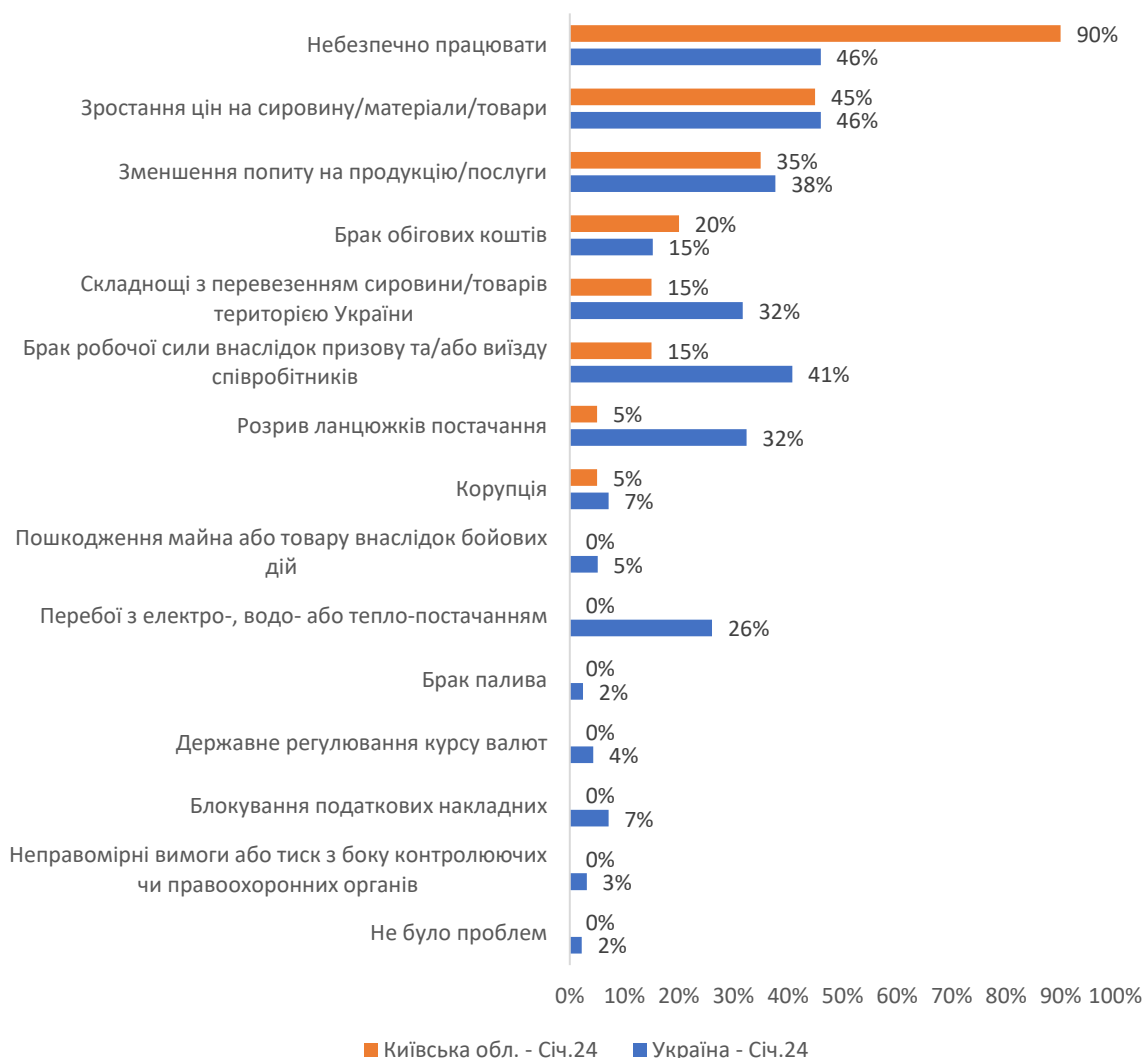
СПЕЦІАЛЬНА ЧАСТИНА ОПИТУВАННЯ

ПРОБЛЕМИ ВЕДЕННЯ БІЗНЕСУ ПІД ЧАС ВІЙНИ

У січні 2024 року головною проблемою для бізнесу Київської області стала **небезпека для роботи**, пов'язана з російською агресією та обстрілами. Ця проблема також стала однією з двох перешкод, які найчастіше називали всі підприємства загалом, опитані в січні. Однак у Київській області про те, що працювати небезпечно, говорили вдвічі частіше ніж у середньому в усіх областях, охоплених цим опитуванням: 90% опитаних порівняно з 46%.

На друге місце серед перешкод для бізнесу в Київській області в січні вийшло **зростання цін**. При цьому, про цю проблему на Київщині повідомили 45% підприємств, що приблизно відповідає актуальності цієї перешкоди для загальної вибірки (46%). Однак, на відміну від результатів для всіх опитаних підприємств загалом, на яких проблема зростання цін розділила перше місце в рейтингу перешкод з проблемою небезпеки для роботи, у Київській області спостерігається значний відрив між значенням цих двох перешкод.

Рис. 10. Найважливіші проблеми для опитаного бізнесу, січень 2024 (% опитаних)¹

¹ Сума відповідей може перевищувати 100 відсотків, оскільки респонденти мали можливість вибрати декілька варіантів.

Зменшення попиту на продукцію або послуги підприємств стало третьою за значенням перешкодою в січні для бізнесу Київської області. Тут про цю проблему говорили 35% опитаних, що дещо менше ніж серед підприємств усіх областей, охоплених цим опитуванням, (38%).

Натомість частка підприємств Київщини, яким перешкоджає **брак обігових коштів**, більша за відповідну частку серед усіх опитаних: 20% порівняно з 15%. Ця проблема вийшла на четверте місце в рейтингу перешкод для опитаного бізнесу Київської області.

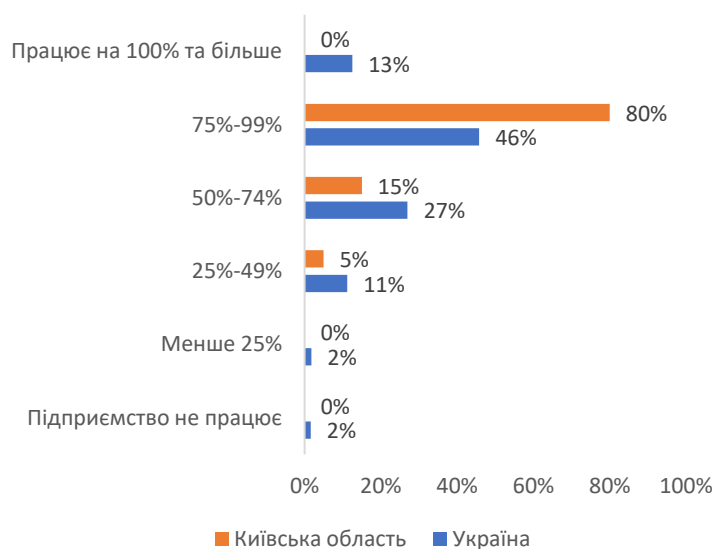
П'яте місце цього рейтингу для підприємств області в січні розділили такі перешкоди, як **складнощі з перевезенням сировини/товарів територією України** та **брак робочої сили внаслідок призову та/або виїзду співробітників**. Про кожну з них повідомили по 15% підприємств області, які взяли участь у цьому опитуванні. Це менше ніж на рівні всієї вибірки, за якою на ці перешкоди вказали більше 30% підприємств.

ВПЛИВ ВІЙНИ НА ЗАВАНТАЖЕННЯ ВИРОБНИЧИХ ПОТУЖНОСТЕЙ ПІДПРИЄМСТВА

У січні 2024 року ситуація в Київській області продовжувала залишатися більш позитивною ніж у цілому на рівні країни: **80% підприємств регіону працювали на майже повну, повну або навіть вищу потужність порівняно з довоєнним періодом (на рівні країни 59%)**. У січні жодне підприємство не працювало на 100% та більше (13% на рівні країни), а 80% підприємств працювали майже на повну потужність (75% - 99%) (46% на рівні країни).

У Київській області серед опитаних знову не було зафіксовано жодного респондента, який би повідомив про зупинку роботи підприємства (2% по Україні). При цьому, 0% підприємств Київщини працювали на рівні меншому ніж 25% від довоєнних виробничих потужностей (2% на рівні країни), 5% підприємств регіону працювали на 25% - 49% порівняно з довоєнним рівнем виробництва (11% показник усієї країни). Таким чином, у сумі лише 5% підприємств Київщини працювали на рівні завантаження потужності нижчому ніж 50% або не працювали порівняно з довоєнним періодом (15% на рівні країни).

Рис. 11. Вплив війни на роботу підприємств, січень 2024 року (% опитаних)

ВПЛИВ ВІЙНИ НА ЕКСПОРТНУ ДІЯЛЬНІСТЬ ПІДПРИЄМСТВ

У Київській області, серед опитаних у січні, 85% підприємств (ті, що змогли дати відповідь) були або є експортерами (63% на рівні України)².

² Слід зауважити, що такий високий рівень залучення бізнесу до експортної діяльності також відображає особливості вибірки для опитування, яка, у першу чергу, відображає підприємства-представники виробничої промисловості.

Станом на січень 2024 року всі опитані експортери продовжували зовнішньоекономічну діяльність за останній рік. Серед експортерів 100% підприємств вказали, що експортували до війни, а також продовжували експортувати впродовж останніх 12-ти місяців (83% на рівні країни).

Рис. 12. Вплив на експортну діяльність, січень 2024 року (% опитаних експортерів)

У січні 2024 року темпи відновлення обсягів експорту в регіоні є вищими за рівень загальноукраїнських. Індекс змін експорту становив 0 у Київській області, тоді як на рівні країни він становив -0,11. При цьому показник регіону був на рівні -0,05 у жовтні, +0,05 у листопаді та +0,06 у грудні. У січні 24% експортерів регіону нарощували обсяги експорту, а 53% не змінювали. При цьому 24% експортерів скорочували обсяги експорту. **Очікування щодо зростання експорту в короткостроковому періоді продовжували погіршуватися.** У січні індекс очікуваних змін експорту в регіоні становив +0,06 (+0,66 у липні, +0,56 у серпні, +0,28 у вересні, +0,32 у жовтні, +0,30 у листопаді та +0,17 у грудні). На рівні країни рівень очікувань щодо обсягів експорту був вищий – +0,27.

ДЕРЖАВНА ПОЛІТИКА

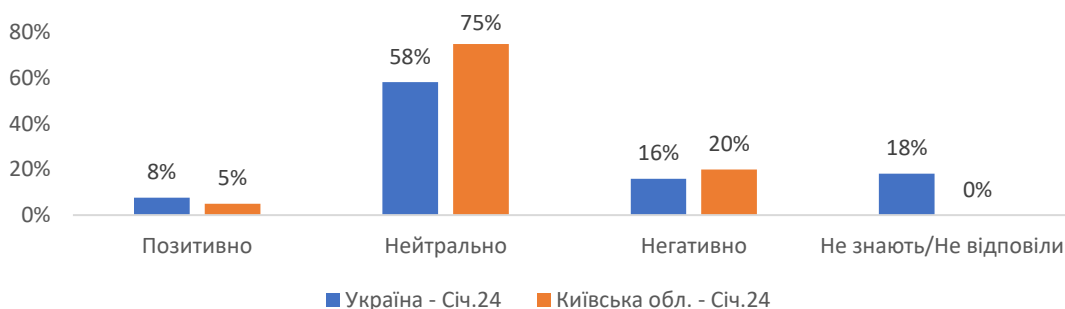
Оцінка державної політики з підтримки бізнесу

У січні 2024 року лише 5% підприємств Київської області оцінили державну політику з підтримки бізнесу позитивно. У цілому в усіх областях, охоплених цим опитуванням, частка позитивних оцінок цієї політики склала 8%, що є одним із найнижчих значень за весь період проведення цього опитування.

Водночас, негативні оцінки державної політики з підтримки бізнесу в області ставили частіше (20%) ніж серед усіх учасників опитування (16%). Нейтральних оцінок у Київській області також було помітно більше ніж у загальній вибірці: 75% порівняно з 58%.

Крім цього, тоді як 18% опитаних в усіх областях не відповіли на це запитання, серед представників бізнесу Київщини таких респондентів не було: тут усі опитані зробили оцінку державної політики з підтримки бізнесу.

Рис. 13. Оцінка державної політики з підтримки бізнесу, січень 2024 (% опитаних)

МЕТОДОЛОГІЯ ОПИТУВАННЯ

У цьому звіті представлено результати 21-го нового щомісячного опитування підприємств «Український бізнес в умовах війни». Щомісячне опитування підприємств проводиться за допомогою поєднання декількох методів збору даних: самостійне заповнення онлайн-форми та особисте опитування представників бізнесу із внесенням відповідей до онлайн-форми.

Насамперед, ІЕД розіслав українським підприємствам анкету цього опитування у вигляді онлайн-форми. Частина респондентів заповнили її самі. Також ІЕД через партнерів у регіонах організував опитування, у яких ці ж питання були поставлені представникам бізнесу інтерв'юерами, а відповіді респондентів були внесені до онлайн-форми. Завдяки цьому всі відповіді – і заповнені респондентами самостійно, і надані інтерв'юерам – були зібрані в одній базі даних. Після завершення опитування експерти ІЕД провели контроль та очищення даних і проаналізували відповіді.

У цьому опитуванні, зокрема, ми продовжуємо вивчати показники ділового клімату та кон'юнктури, які досліджує ІЕД у щоквартальних опитуваннях промислових підприємств у рамках проєкту «Ділова думка». Це, зокрема, показники які в числовому вимірі показують зміни з місяця в місяць таких важливих для бізнесу показників, як обсяги виробництва та реалізації, обсяги експорту, запаси сировини та матеріалів, кількість нових замовлень та інших, а також очікування бізнесу щодо їх змін у наступні три та шість місяців.

Такі індекси обчислюються за єдиною методологією. Ми зараховуємо відповіді як +1, якщо підприємство відповідає, що показник збільшився, 0, якщо він не змінився, і -1, якщо він зменшився, а результат є балансом між позитивними та негативним відповідями. Наприклад, якщо зі 100 респондентів 20 вказали на зростання виробництва, 50 респондентів – на його скорочення, і 30 зазначили, що все залишилося без змін, то відповідне значення індексу буде -0,30. Додатне (від'ємне) значення індексу означає, що частка підприємств, на яких зросло виробництво, є більшою (меншою) ніж кількість тих, де виробництво скоротилось. Для більш точного заміру на рівні мікроданих відбувається зважування кожної відповіді з урахуванням розміру підприємства за кількістю працівників.

За допомогою таких індексів можна відстежувати динаміку змін цих показників, порівнювати їх у часі та швидко оцінювати загальний напрямок змін умов для ведення бізнесу та ситуації на підприємствах.

Польовий етап опитування тривав із 16 до 31 січня 2024 року.

ВИБІРКА

У січні 2024 року в Київській області було опитано 20 підприємств. Серед них представлені підприємства від малого до великого розміру (найчастіше – великі). Усі опитані підприємства – промислові. Серед них найбільшу частку складають підприємства харчової промисловості.

ДОДАТОК 1. РЕЗУЛЬТАТИ ОПИТУВАННЯ В ЦИФРАХ

Вибірка

Розподіл опитаних підприємств Київської області за розміром, %

Розмір	Частка
Мікропідприємства	0%
Малі	20%
Середні	30%
Великі	50%

Розподіл опитаних підприємств Київської області за галуззю, %

Розмір	Частка
Хімічна промисловість	5%
Машинобудування	5%
Харчова промисловість	15%
Виробництво тканин, одягу та взуття	5%
Поліграфічна промисловість	5%
Інші виробництва	65%

Показники діяльності підприємств та ділового середовища

Показники діяльності підприємств та ділового середовища, індекси змін (січень 2024)

	Уся Україна	Київська область
Виробництво	0,05	0,30
Очікувані зміни виробництва	0,36	0,00
Продажі	0,05	0,35
Очікувані зміни продажів	0,37	0,05
Експорт	-0,11	0,00
Очікувані зміни експорту	0,27	0,06
Дебіторська заборгованість	-0,20	0,00
Очікувані зміни дебіторської заборгованості	-0,26	-0,05
Кредиторська заборгованість	-0,21	-0,10
Очікувані зміни кредиторської заборгованості	-0,28	-0,10
Податкова заборгованість	-0,23	0,00
Очікувані зміни податкової заборгованості	-0,31	-0,14
Запаси сировини	0,04	-0,10
Очікувані зміни запасів сировини	0,26	-0,15
Запаси готової продукції	-0,28	0,06
Очікувані зміни запасів готової продукції	-0,26	-0,13
Нові замовлення	0,02	0,10
Очікувані зміни нових замовлень	0,36	0,00
Ціни на сировину та матеріали	0,34	0,35
Ціни на сировину та матеріали, очікування	0,20	0,20

Ціни на готову продукцію (відпускні ціни)	0,30	0,25
Ціни на готову продукцію (відпускні ціни), очікування	0,20	0,15
Кількість працівників	-0,14	-0,10
Очікувані зміни кількості працівників	-0,10	-0,05
Кількість працівників у вимушених відпустках	-0,20	0,00
Очікувані зміни кількості працівників у вимушених відпустках	-0,24	0,05
Кваліфіковані працівники	0,31	0,20
Некваліфіковані працівники	0,23	0,15
Оцінка фінансово-економічної ситуації	-0,02	0,00
Очікувані зміни фінансово-економічної ситуації	0,36	0,16
Оцінка ділового середовища	-0,06	-0,05
Очікувані зміни ділового середовища	0,34	0,16
Чи плануєте Ви розширити діяльність свого підприємства протягом найближчих двох років?	0,17	0,00
Як Ви оцінюєте фінансово-економічне становище Вашого підприємства в поточному місяці порівняно з аналогічним періодом минулого 2023 року?	0,48	0,08